

FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP

POLITIKAI UJSÁG

Megjelen minden szerdán és szombaton este.
Kéziratokat vissza nem adunk.
Szerkesztőség: Kazinczy-utca 2.
Kiadóhivatal: Landesmann Miksa és Tarsánál.

POLITIKAI FŐMUNKATÁRS:
Dr. BUZA BARNA

Előfizetési ár:
Égész évre 10 korona, félévre 5 korona. Negyed
évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 10 fillér.
Hirdetéseket a legjutányosabb árrban közölünk

A SAJTÓ

ellen készülő kormánymerényletről irtunk legutóbbi számunkban.

Megírtuk, hogy a gyülekezési jog megfullasztása után most került a sor az esküdtzéki intézmény megnyomortására, az esküdtzések megnyomortása után pedig a sajtószabadságot akarják békába verni.

Megírtuk, hogy el tudjuk képzelni, milyen a készülő sajtóreform. Az alkotmányunkat ért ökölesapások közt ez lesz a legsúlyosabb. Már csak ez van hátra, a gyülekezési jog megfullasztása és az esküdtzéki intézmény kasztrációja után. Akkor aztán csakugyan végleg le lesz döntve alkotmányunk minden pillére. Be lesz fejezve a „nagy mű,” a nemzetrontás nagy munkája.

Az események azóta igazat adtak nekünk. Azóta már közzétették a sajtótörvény reformjairól szóló törvényjavaslatot, amely — sajnos — minden tekintetben megfelelt várakozásunknak. Hogy is várhattunk volna egyebet ettől a kormánytól, amely lázas sietőséggel, ideges vehemenciával nyírbál, rombol, pusztít minden, ami a szabadságjogok teljességét volna hivatva megadni.

A sajtótörvényről közzétett törvényjavaslat páratlan megütközést keltett az elfogulatlan sajtó- és jogászkörökben. Elképedve konstatálják mindenütt, hogy milyen felületes és tudatlan emberek nyultak egy olyan kérdés megoldásához, amelynek technikájáról és speciális szükségleteiről — úgy látszik — halvány fogalmuk sem volt.

Ez a törvényjavaslat nem egyéb, mint a munkapárti érdekkompania személyes bosszúja az ellenzéki sajtón a Déry-pöréért, a margitszigeti s a párkassza-botrányért és azért az éber és a kormányra nézve kétségtelenül kellemetlen ellenőrzésért, amelylyel a sajtó minden lépésüket tügelemmel kíséri és mindennap leleplezi egy-egy újabb panamájukat.

Első pillanatra látnivaló, hogy ez a törvényjavaslat csak azért készült, hogy az ellenzéki sajtót lehetetlenné tegye és a kor-

mánynak kellemetlen lapvállalatokat tönkre juttassa.

A hírlapvállalatot a közlemények által okozott minden anyagi, sőt erkölcsi kárért is felelőssé is, teszmég azokban az esetekben amikor a közlemény nem foglal magában büntetendő cselekményt, viszont nem ad neki kártérítést, ha a hatósági önkény a kolportázsengedélyt vagy a pályaudvaron árusítást jogtalanul lefoglalhatja. Büntető rendelkezései kegyetlenül szigorúak, sőt jogilag képtelen, abszurd, vad rendelkezések.

A sajtójogi felelősségnek határait eltolja, az anonimitásnak jogát, amely pedig a sajtó szabadságnak alappillére, illuzóriussá teszi. A sajtó eljárás gyorsításának ürügye alatt, valóságos statáriumot szervez és az újságírókat elvonja saját illetékes bírójától.

Aki végigolvassa ezt a javaslatot, — (a nagyobb fővárosi lapok egész terjedelmében közölték) — az rögtön meggyőződhetik róla, hogy ez az egész alkotás nem egyéb egy elhírtelenkedett tákolmányról, amelynek nyilvánvaló alapéleme a legközönségebb bosszu.

A mai egész törvényhozás alapfogadólata, hogy mindazt az akadályt, amely a többségi akarat érvényesülését nehezíti, amelynek részéről a mai abszolutizmusban ellenállást tapasztalnak, azonnal összetörjék.

Világosan látszik ez a tendencia a kormány gyorsforralóval készült törvényalkotásaiban.

Eltekintve attól, hogy ilyen gyors tempóban alapos, körültekintő munkát nem is lehet végezni, már maga a tendencia teszi a legborzasztóbb torzalkotássá a mai törvényhozás munkáját.

A fővárosi lapokban egymásután nyilatkoznak a sajtóreform dolgában közéletünk legjelesebbjei és mindnyájan legmélyebb megbotrányozásukat fejezik ki a javaslat felett.

Bennünket közelebről érdekel többek között az Andrassy nyilatkozata, amely egyebek közt a következőket mondja:

Az esküdtzések reformjával együtt ez a törvény komolyan gyöngíti a sajtó szabadságát a kormányhatalommal szemben, a sajtó hibáinak és visszaéléseinek pedig valóban nem az volt a for-

rása, hogy túlságos önállósága van a kormánnyal szemben.

Összefette mindazokat a hódításokat, a melyeket a végrehajtó hatalom az utóbbi időben tett a közszabadságon, a mely ugyanis gyöngye lábakon állott, olyan abszolutizmust alapított Magyarországon, a mellyel Magyarország törvényes függetlenségét gyerekjáték lesz megsemmisíteni.

Bizony ez nagyon szomorú perspektiva. Es a magunk részéről megint csak azt vagyunk kénytelenek ismételni, hogy a magyar sajtónak kötelessége — bár nagyon szomorú kötelessége — minfele sajtóreform, minden terror, minden békó dacára, akár az utolsó lehelletéig is küzdeni a nemzetrontó panamakormány és pártja ellen.

A periferiakon őrtálló vidéki sajtónakis kötelessége e minden erejével, a legkiméletlenebb eszközökkel is harcolni a panamakormány vidéki exponenseivel szemben, a vármegyékben dúló korrupció ellen a győzelemig, vagy a halálig.

BOTRÁNY a kis állomáson.

Hatalmaskodik az állomási előjáró.

Ázsiai állapotok.

Az alábbi épületet jelenet a gyártelepi kis-állomáson játszódott le tegnap délután 1 órakor, a Mezőlabore és Kassa felé közeledő vonat indulása előtt.

Az egyik utas, megváltva a jegyét, konstatálta, hogy a pénzből egy koronával kevesebbet kapott vissza a pénztárból. Arra kérte tehát a jegyeket adó állomási előjárót, hogy a még visszajáró koronát adja ki neki.

Ez nyomban a jegy megváltása után történt, mielőtt az illető utas még eltávozott volna a pénztár ablakától, de az állomási előjáró megtagadta a korona kiadását, azon a címen, hogy az utas már hozzányult a pénzhez.

Az utas erre a panaszkönyvet kérte, hogy panaszt emelhesen az állomási előjáró különös eljárása ellen.

Szörnyen felháborodott erre az

állomási előjáró ur meg a segéd tisztje, és olyan botrányt csaptak, amely fölött való megütközésünket nem hallgathatjuk el.

Még rendőrt is hívtak, mert az utas a panaszkönyvet merészelte kérni. Bent a hivatalos helyiségben nagy hangon lármáztak, orditoztak, s amikor az utas ki próbálta nyitni a hivatalos helyiség ajtaját, hogy behívjon két tanut, akik az igazát bizonyítani tudják: erre a rendőr az állomási előjáró utasítására zárta az ajtót. Egyszerűen becsukták a panaszt emelő utast a hivatalos helyiségbe, s a zemélyes szabadságában ekként korlátozott uriemberrel így vettek fel „jegyzőkönyvet,” folytonos orditozás közepette.

Ez alatt az idő alatt persze lezárták a pénztár ablakát is, s a pénztár előtt várakozó nagyszámú közönség, — különösen rengetek sok hetivásáros nép, — nem tudta a jegyét megváltani a már induló-főben levő vonatra.

Ehhez a botrányos esethez nem sok hozzáfűzni valónk van, elég ékeesen beszél az minden kommentár nélkül is.

Hogy mi lett a vége a kedélyes kis ügynek, azt nem tudjuk, s nem is ez a legfontosabb része a dolognak.

Mert tegyük fel, hogy az illető utasnak nem volt igaza. Tegyük fel, hogy ő jól kapott vissza a pénzből. Tegyük fel, hogy jogtalanul követelte a panaszkönyvet (amelyet különben mindig és mindenkinek joga van követelni). Mondom, tegyük fel mindezeket. Hát még akkor sem helyénvaló, hogy a vasut tisztviselői hangos botrányt csapjanak, gorombáskodjanak és főleg, hogy a várakozó közönség előtt elzárják a pénztár ablakát.

Üsendes, nyugodt, hivatalos komolysággal oda kellett volna adni az illető utasnak a panaszkönyvet. Hadd tegye meg a panaszát, azután majd kiderül, hogy neki volt-e igaza, vagy sem.

De lármát csapni, orditozni, a panasztevőt még ráadásul személyes szabadságában is korlátozni, ez olyan ázsiai jellegű hatalmaskodás, amelynek egy kulturállamban nem lenne szabad előfordúnia.

Végül pedig, — és ez a legfontosabb és legfelháborítóbb a dologban, — hogyan merete az állomási előjáró úr megakadályozni azt, hogy

A „Felsőmagyarországi Cukoripar R. T. Töketeresbes”, képviselőjében: száritott répaszeletet méltányos napiárban ajánl és részletes felviálgosítással szolgál Neuman Jenő Sátoraljaujhely. Telefon: 17 sz.

ez az utas tanukat állíthasson igazának bizonyítására?

Hízen eskik ezeknek a tanuknak az előadása alapján lehetett volna megállapítani, hogy a panaszos volt-e tévedésben, vagy az állomási előjáró úr? Már pedig a dolognak az a lényege, hogy az előjáró úr csakugyan tévedett-e egy koronával, vagy pedig a panaszló úrjember hazudott.

Mi jögon és milyen indokból történt tehát a tanuk kizárása? Ez teszi fölűttébb illatossá és ázsiai szinezetűvé a dolgot.

Reméljük egyébként, hogy ez az épületes ügy nem marad ennyiben. Az előjáró úr felettes hatóságai talán mégsem fognak szemet hunyni az ilyen botrányos állapotok felett.

Megyegyülés.

Az államsegély ügye.

Meczner Gyula főispán ma délelőtte közgyűlésre hívta egybe a vármegye törvényhatósági bizottságát. A megyebizottság tagjai nem valami nagyszámban jelentek meg a közgyűlésen, mint-hogy sem választások, sem politikai természetű ügyek nem szerepeltek a közgyűlés tárgysorozatán.

A tárgysorozat első pontja volt a vármegye igazoló választmányának jelentése a vármegyei legtöbb adót fizető bizottsági tagok 1914. évre összeállított névjegykékből és a választott bizottsági tagok választásának elrendeléséről. Az utóbbira nézve a közgyűlés olyképpen határozott, hogy a választások november 19-én, szikéség esetén november 25-én, illetőleg december hó 2-án fognak megjelteni.

A kereskedelemügyi miniszter értesítette a vármegyét, hogy a nagygéres—nagyrozvágy—kisrozvágyi községi közlekedési út építésére 20,000 korona államsegélyt bocsájt rendelkezésre. A közgyűlés az intézvényt köszönettel veszi tudomásul.

A Sátoraljuhely határában építendő új Ronyva-híd ügyében a megyebizottság feliratot intéz a miniszterhez, — a bodrogközi Tiszaszabályozó társulatnak kamatmentes államkölcsön kiesz-közlése iránt benyújtott kérelmét pedig pártolólág terjeszti fel.

A bodrogközi járás hivatalának részére szükséges épület megszerzését, valamint a régi épület eladását a megyebizottság elhatározta.

Bajusz Andor fősolgabíró előléptetésével és a törvényhatósági utbiztosok szabályrendeletének módosításával véget ért a közgyűlés.

20 százalék engedménnyel kap Landesmann Miksa papirkereskedésben mult évről visszamaradt fi-nom levélpapírokat.

Miért nincs bejelentési hivatalunk?

Mert van pl. Kassának, Losonknak, Ujháynának, Bazinnak Szent-Zilahnak és még sok más, Ujhelynél kisebb és jelentéktelenebb városnak is.

Mert a bejelentési hivatal egy pontos nyilvántartás, amely gyorsan és pontosan mondja meg a lakását annak akit keresünk.

Mert olyan az egy városban mint egy rendes házban az utmutató s a lakók jegyzéke.

Mert a bejelentési hivatal a rendnek első feltétele, amely könnyűvé tesz mindenemű kézbesítést s mert nélkülözhetetlen segédeszköze a sikeres rendőri nyomozásnak.

Mert a bejelentési hivatal alig kerül valamibe s majdnem bevételből tudja fedezni a kiadásait.

Erre azonban Ujhelyben nincs szükség.

Mert náunk emlékeztében tartják nyilván a város lakosságát.

Mert náunk az adóhivatalba, az iparhatóságba, a család- vagy a katynanyilvántartásba küldik az embert, ha a bejelentési hivatalt keresi, vagy az anyakönyvvezetőhöz utasítják, ahol legfeljebb azt tudja meg, hogy él, nem él, vagy meg sem született, akit keres. Akinek ez nem elég, tessék házról-házra járni és keresni.

És mindez csak azért, mert nekünk semmi sem kell. Mi nem igazodunk más város után, hanem megyünk a magunk után vagy ha nem, akkor állunk, ami utóvégre a legkényelmesebb.

ZAVART csinál a postafőnök.

Panaszkodnak a kereskedők.

Már megint kénytelenek vagyunk lapunk hasábjain szóvátenni az új helyi postafőnök ur érthetetlen intézkedéseit, amelyekkel minden elfogadható magyarázat és minden igazok nélkül molesztáljába közönséget.

Legtöbbször az iparosok és a kereskedők szenvednek a postafőnök ur rendesinálási hajlama miatt, mert nekik van legtöbb érintkezésük a posta intézményével. Anyai a panasz a kereskedők és iparosok részéről, hogy a dolog most már szinte olybátűnik fel, mintha a postafőnök ur direkté szakirozni akarná őket. Magyarázatát nem is igen lehet találni a postafőnök ur eljárásának.

Már nem egy postafőnöki in tékdés ellen voltunk kénytelenek az utóbbi időben kikelni s mindannyiszor konstatáltuk, hogy a posta

főnök ur rendesinálási hajlamai csak rendtelenséget és forgalmi zavarokat idéznek elő.

A panaszokra okot adó intézkedések között a legújabb és legbosszantóbb a szekatúrák sorozatában, hogy a postafőnök ur az Ujhelybe érkezett küldemények kézbesítését mindenféle ürügyek alatt megtagadja.

Küldemény érkezett például egy ujhelyi borkereskedő részére. Használó nevű borkereskedő Ujhelyben nincs még egy. A vezetőnek neve világosan fel volt tüntetve a küldeményen. De minthogy a keresztnéve rövidítve volt feltüntetve, a postafőnök ur szíves volt a küldeményt visszatartani, holott egészen nyilvánvaló, hogy a címzett eskik a fentemlített borkereskedő lehet. Hát mi ez, ha nem szekatúra?

De ez csak egy eset a sok közül, amelyeket egyelőre nem óhajtunk nyilvánosságra hozni a panaszosok nevének közlésével. Számos esetről van tudomásunk, amelyek egyelőre csak evidenciában tartunk abban a reményben, hogy a postafőnök ur a jövőben nem fog okot szolgáltatni arra, hogy az összes ilyenfajta eseteket nyilvánosságra hozzuk.

A multkor már az alispán is indítattva érezte magát, fellépni a postafőnök ur indokolatlan és önkényes intézkedései ellen.

Talán már igazán elég lehetne a közönség folytonos molesztálásából és ideje lenne már inkább a postai kézbesítés gyorsítására és pontosabb véltelére egy kis gondot fordítani.

HIREK.

Lapunk legközelebbi száma szombati ünnep miatt nem szombaton, hanem már pénteken este fog megjelenni.

— Az eperjesi püspök eskütétele Novák István dr., az új eperjesi püspök Bácsba utazott, hogy október 30-án Schönbrunban betegye az e kút.

— Kirendelés. Az igazságügy-miniszter Bögös Bernát varannói járásbírósi joggyakornokot az ottani járásbírósg mellett alkalmazott ügyészségi megbízott állandó helyettesévé rendelte ki.

— Új titkár a gazdasági akadémián. A földművelésügyi miniszter Daubner Sándor kassai lakost fizesztelen gazdasági akadémiai titkárrá nevezte ki.

— A trónörökös birtokvásárlása. Homonnáról írjak: Dr. Lengyel Zoltán országgyűlési képviselő megbízottja, Engel Mihály, egy itteni bank-náz baltagjával tárgyaat egy körül-belül 30 000 holdas erdőbirtoknak a trónörökös részére leendő megvételéről és miután a birtok már előre ki volt szemelve, Engel Mihály azt beutazta, telekkönyvet átnézte és leopionálta, sőt át is adta a Lengyel Zoltán orsz. képviselő által alá-írt s a vétel létrejötté esetén a bankárt illető közzételti díjat biztosító okiratot. Ezen részleteket az írtó bankár nemcsak szíveségből közölte velünk, de a fősolgabírói hivatalban három ur jelenlétében

megerősítette. A miniszterelnöki sajtóirodnak az általa kiadott cáfolat követő napján, október hó 17-én telefonon tőlünk kért információkat is emondtuk az itt között tényállást.

— Gyászshír. Szabó Bálint taktaszadai röm. kath. plébános október 20-án éjeli hirtelen meghalt. A 75 esztendő plébános 41 évig szolgált az Urat. Temetését f. hó 22-én délután ment végbe tisztelőinek, barátainak és híveinek mély részvétele mellett. Az elhunyt haláláról a tokaji esperesi kerület gyászjelentést adott ki.

— [Cukorgyári jogtanácsos. A Felsőmagyarországi Cukoripar Rt. (Felsőkeresébi cukorgyár) legutóbb tartott igazgatósági ülésében ügyvédjét, Dr. Holló Zoltánt, a vállalat jogtanácsosának nevezte ki.

— Tolvaj a színházban. F. hó 22-től 25-ig terjedő időben ismeretlen tettes a színház emeleti folyosóján elhelyezett cukorka szekrényt fel-felzárta és nagy mennyiségű cukorkaneműt elloptott. A rendőrség nyomozása a tettest.

— Hítségönklatok. Noven ber 1-én d. e. 10 óra tájban magyar és d. u. Mincha idején német hítségönklatot tart az előjáróság meghívására Dr. Neumann József, a szépszentgyörgyi statusquo hátközési főrabja.

— A háztartási tanfolyam vizsgája ma délelőtt ment végbe a vármegyeházán, nagyszámban és előkelő közönség jelenlétében. Stegmüller Mária igazgatónő 10 órákor nyitotta meg a vizsgát, lendületes és tartalmas beszéd kíséretében. A tanfolyamnak, amely 8 hétig tartott, 21 növendéke volt. A növendékek a háztartási ismeretek minden ágában meglepő jártasságot tanúsítottak és a vizsgálati kérdésekre kitűnően megfeleltek. A vendégeknek módjukban volt a növendékek által készített ételek pompás voltáról is személyes tapasztalat útján meggyőződni. A vizsga Dr. Hornyay Biliáné emelkedett zárbeszédével végződött.

— Kéménytűz Péntekre virradó éjjel 12 óra tájban a Széchenyi téri Jubácz-féle házban kéménytűz keletkezett. A tűzoltóság azonnal kivonult és a kéménytűzet hamarosan elfojtott.

— Gyászrovat. Dr. Rulali Izrael és neje, szül. Zinner Marika egy a maguk, valamint gyermekeik: Sándor, Erzsike és Terike, továbbá a nagyszülők és rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel tudatják, hogy szeretett jó gyermekük, Mész Zoltán, életének virágjában, tizenkilencedik évében, rövid szenvedés után e hó 24-én Budapesten elhunyt.

— A kolera. Szemplénmegyében újabb Töketerében történt egy koleraeset, de a hatóságok és főleg a cukorgyár igazgatóságának erőlyes intézkedései folytán a veszedelem most már esirájában el van fojtva. Orosz János gyári munkás betegedett meg szombaton gkoleragyanus tünetek között, s betegsége a bakteriologiai intézet megálapítása szerint tényleg ázsiai kolera. Azonnal értesítették az alispánt, aki vasárnap kiszállt Töketerébe, a hatósági intézkedések foganatosítására. De a gyár igazgatósága már azelőtt is a legnagyobb körültekintéssel megtett minden óvintézkedést a veszedelem megállítására. Azt a hatvan munkásból álló szatmármezei csoportot, amelyben Orosz János dolgozott, azonnal elkülönítették és az egész gyárat gondosan fertőtlenítették. Ujabb megbetegedések nem is történtek és már Orosz János is jobban van. A zárat közbenban már

„IVORI” levélpapír, 50 levélpapír és 50 boríték

1 koronáért kapható

Landesmann M. és tsa. papirkereskedésében.

letelt, s Töketeresben má koleramentesnek mondható.

— **Zöldsegetermelőlep Sárospatakon.** A földművelésügyi miniszter Sárospatakon egy zöldsegetermelőlep létesítését elhatározta. A telep 3 korona napszámú fizetés ellenében 17–30 éves, nőtlen munkásokat taníttatja ki a földművelésügyi kormány a zöldség szakosított termelésére.

— **Mégis Komjáthy?** Hogy a szingizagatválasztás valami egészen különös dolog, arról ma újra meggyőződünk a következő, Temesvárról jött jelentés: Temesvár város törvényhatósága ma tartotta a helyi közgyűlést megelőző szakbizottsági tanácskozást, amelyen a temesvári színház kérdését vitatták meg. A tanács beszámolt erre vonatkozó javaslatával, mely szerint Komjáthy János kassai igazgatóval ajánlja a szerződés megkötését 3 évre. E szerződéshez már hozzájárult a főváros tanácsa is. A szakbizottság elfogadta javaslatát.

Izléses csinos kivitelű névjegyek Landesmann Miksa könyvnyomdájában rendelhetők meg Saujhely Rákóczi-u.

— **Késelés a szerencsi cukorgyárban.** Bökönyi Zsuzsanna 19 esztendő leány együtt dolgozott bátyjával Bökönyi Bertalannal a szerencsi cukorgyár csomagoló helyiségében. E hó 20-án délután négy óra tájban a fia arra kérte testvérét, hogy kabátja zsebéből vegye ki az otthonról hozott zsonnát s adja oda neki. A leány ezt meg is tette. Mi közben azonban a zsebből az zsonnát kihuzta, kifordult onnan három elhasznált színházjegy is, melyet a leány tréfás megjegyzések kíséretében nevetve mutatott két társnőjének. Erre Bökönyi arra kérte hugát, hogy adja oda neki a jegyeket. A leány feléje dobta, közbe azonban egy munkásnény elkajta. Ezen Bökönyi annyira dühbe jött, hogy dolgozó kését huga fejé dobta. A kés Bökönyi Zsuzsanna oldalába furódott s ott megállott. A lányt életveszélyes sérüléssel a cukorgyári kórházba vitték.

— **Hívatlan vendég sorsa.** Gyimun Péter nagycserési lakos hivatalnal jelent meg egy mulatságon és ezen fájdalmas tapasztalatokat kellett szereznie a hívatlan vendég mikénti fogadtatásról. Ugyanis, Gyimun Elek és fia Mihály botokkal neki támadtak és annyira elverték, hogy az orvosi látélet szerint folgyógyu ása husz napot igényel.

— **A névmutató és tárgymutató könyvek bélyegmentessége.** A közigazgatási bíróság 3200/1913. számú ítélete szerint a kereskedelmi könyvekre vonatkozó külön könyvmentes vezető névmutató és tárgymutató bélyegmentes.

— **Öngyilkos legény.** Fehér András monoki gazdálkodó 22 éves legény fia apja fegyverrel magát fölbélte s meghalt. Tettének oka ismeretlen.

— **Az önkéntesek költségei.** A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben a saját költségén bevonult önkénteseknek a kinostár részére fizetendő költségeket a következőképp állapítja meg. Fegyvert és karbantartás 7 kor. legényégy felszerelés 16 kor. kinostári élelem, ide számítva a zsolót is 334 kor. ruha 121 kor. köcsönölő és annak eltarthatása 702 kor. lófelszerelés a lovas ságnál 32 kor. a tűzrségnél 39 kor.

— **Beregzás szenzációja.** Kinos jelenet és mindenképen eitélendő esemény történt esütörtökön este Beregszászban. Dr. Kertész Ede ügyvédet, a „Bereg“ felolós szerkesztőjét tetlegl inzu tálták a hírlapjában megjelent cikk miatt. A dolog háttere kb. ez: Nem régen új patika felállítására kapott jogot Beregszászban Varju gyógyszerész. A körzet meg volt a lapitva, alkalmasabb hely híján a Kimizsi utca sarkán lévő bódészerű házba költözött be a patika. Azonban mert sem a helyiség

nem alkalmas, sem a hely nem jövedelmez: Varju jobb helyre törekszik onnan. A hatóság hajlik a Varju kivánságához, más jobb helyiséghez és jövedelmesebb helyhez való jutást igényel előgögiteni. — Ebből azonban Meisels gyógyszerész, — aki üzleti jelentelmét felté — nem hajlandó belenyugodni. Eszt a „Bereg“ hosszú cikkben kritizálta a Meisels eljárását. Meisels gyógyszerész joghatalmát fia e cikkert a mondott időben megtámadta a lap felelős szerkesztőjét és őt tetleg insultálta.

— **Kiállítás Sátoraljaujhelyben.** Szegő Sándor, árháza nagyszőrmé kiállítását rendsz, melynek megtekintésére a n. é. közönséget tisztellett meghívja. Vétel nem kötelező. Meglepő olcsó árak. Bővebbet a kirakatt.

— **Leesett a vonatról Kuncz József 64 éves koldus.** Sárospatakon egy kissé beszezelt állapotban szállt fel a vonatra s amikor Ujhelyben ki akart szállni, a megállófelben levő vonat még egyszer megfordult és Kuncz a vonatról kiesett. A fején szenvedett súlyosabb sérüléseket. A lapota nem életveszélyes.

— **Az Aullinger — Nizsalkovics-féle alapítvány 1913. évi 80 korona karvata a f. évi december hó fo'ya máj kiosztásra kerül.** Einyerésről folyamodhatnak. 1. a kassai posta és táviridigazgatóság kerületében alkalmazva volt postamesternek szegénysorsu özvegyei és árvai. 2. az elemi csapás által sújtott s a kassai posta és táv. igazgatóság kerületben alkalmazásban álló postamesternek. A befolytalan folyamodványok f. évi november hó 20-ig a kassai posta-és táviridigazgatósághoz nyújtandók be.

— **A fegyvergyakorlatok időszaka.** Hódmezővásárhely város törvényhatósága felterjesztést intézett a honvédelmi miniszterhez és az országgyűlés képviselőhöz, hogy a mezőgazdaságból élő hadkötelesek a jövőben április és szeptember havában hivassanak be fegyvergyakorlatra. A felterjesztést pártolást végezt Zemplénvárnagye törvényhatóságának is megküldték.

— **Dr. Weisz Bertalan orvos lakását** Pósfő utca 14 szám alá (az Elite fényképezési épületébe helyezte át.)

— **Bélyegárusítók jutalékának fel emelése.** A keresk. és iparkamara felterjesztését iatezett a miniszternek, hogy kíván, hogy ugy az ösmány, mint a postai bélyegok után az elárusítók jutalékát 3 százalékra emelje fel. Az eddigi ekekéy jutalék ugyanis egyáltalán nincs arányban azzal a fáradsággal, mit a kereskedőnek az árusítás okoz.

— **Kossuth utcai 19 számú házban** egy két szobas lakás melléképítményekkel előnyös feltételek mellett azonnal átadó.

— **Vilkovszky Kálmán.** Fűszer, csemegé, bor és vegyeskereskedő Sátoraljaujhely egy mai kor igényeinek megfelelő káposzta gyártógépet ad kölcsön használatra olcsó dírt, a gép jól és gyorsan dolgozik. Megtekinthető az üzletben.

— **Ötszáz új ügyvéd.** Az igazságyügyi szervezettek reformjáról szóló 1912. évi VII. t.c. rendelkezése szerint tudvalevőleg azok az ügyvédjelöltek, akiknek a kellő joggyakorlatuk megvan, de ez évi október hó 31-ig ügyvédi vizsgát nem tesznek, csak további két évi ügyvédi lyettesség után szerezhetnek ügyvédi diplomát és nyithatnak irodát. Eppen azért ebben a hónapban tömegesen jelentkeztek az ügyvédjelöltek ügyvédi vizsgára. Október 3-án 32, 10-án 27, 17-én 70, 20-án 80, 23-án 30, 24-én 135 ügyvédjelölt állott a vizsgálóbizottság elé, a jövő hét folyamán pedig 170 jelölt vizsgázik. Az ügyvédi vizsgálóbizottság összes tagjai mű. ödben vannak, nyolc bizottságra osztva vizsgáztatják a jelölteket akik közül naponta korán reggeltől késő estig egy-egy bizottság

előtt tizen is vizsgáznak. Annyi a vizsgáló ügyvédjelölt hogy nemcsak a kir. ítélőtáblának minden egyes termé, de még a kir. Curianak pince helyiségét is vizsgálóteremnek kellett átalakítani. A jelöltek közül eddig csak jelentéktelen kis százalék bukott el a vizsgán.

Törvénytörvény.

TERMÉNYKERESKEDŐK

BÜNPÖRE.

Háromnapos tárgyalás.

Szenzációs bűnügyet tárgyal tegnapelőtt, tegnap és ma a saujhelyi kir. törvénytörvény. Két gálésztí terménykereskedő ült a vádlottak padján, akik ravasz manipulációval több mint hetven üzlettelüket károsították meg közel harmincnyezzer koronával.

Az érdekes tárgyalás lefolyásáról tudósítónk az alábbiakban számol be.

Wieland Lajos táblai bíró előnöktele alatt Kail és Fejes szavazóbírák alkotta tanács hűfőn és kedden tárgyalta Lefkovits és Schwarz gálésztí lakosok, volt terménykereskedők bünpörét, amely helyi aktualitásánál fogva külföldön Gálésztí társadalmát izgatta. De érdekességénél fogva egész vármegyékben különös érdeklődésre tart számot. A vádat Dr. Török Géza kir. ügyész képviselte, míg a védelmet Dr. Fried Lajos és Dr. Holló Andor látták el. Két napi fáradságos tanú kihallgatás, Koch Gábor és Markovits szakértők véleménye után, a vád és védelem előterjesztésére kedden d. u. 3 órakor került a sor.

A vád.

Dr. Török Géza vádlója Lefkovits Lajos a btkv 386. §-ába ütköző család és Schwarz Ignácot bűnrészeség vétségével, mert Lefkovits Lipót mintegy 72 károsított összevásárolt 33694 K értékű gabonát és annak árát, anélkül, hogy hitelezőt kielégítette volna, saját céljaira felhasználta. Hogy hitelezőtől megszabadulhasson, koholt követelések alapján pereltette magát Schwarzral, aki üzletében mint társ szerepelt és utóbb megszökött.

Tekintve pedig, hogy itt hitelezői család furog fenn, kéri a bíróságot, hogy a kár tetemes voltára való tekintettel mindkét felet a törvénytörvény szabta legsúlyosabb büntetéssel sújtssa.

A védelem.

Dr. Török Géza vádbeszéde után Dr. Holló Andor nagyhatású beszédben két elsőrendű vádott védelmére, s amennyiben éles logikával a vádat enyhíteni törekszik bizonyítja, hogy a kir. ügyész által inkriminált 33694 korona nem vételárhátralékokból származik, hanem nagyrészt váltótartozás és nem állhat meg a kir. ügyész azon vádjá sem, hogy koholt követelések alapján pereltette önmagát, hanem a követelés alapját képező váltókat az azért adta át perlés végett Schwarz Ignácnak, hogy a befolyásos vételárból hitelezőt kielégíthesse ki.

Másodrendű vádlott nevében Dr. Fried Lajos terjesztette elő védelmét.

1912. nov. 11-én Lefkovics Lajos elhagyta Gálésztét, — mondta, — s a közvélemény süttözése alapján megindul a bünvádi eljárás. Csendőrtök viszik vissza Gálésztébe és a nyomonzat váltohamisítással terheli. Felmerült az a gyánú is, hogy a véde üzleti kötetésbe álló parasz-

tok nevét a váltókra hamisította és azt elhelyezte. Ezen az alapon indul meg a nyomozás a bankokban elhelyezett váltókban szereplő egyéneket a peresítés alkalmával aláírásuk valódiságát megtagadták s ez ügyből folyóan a gazdákat semmiféle kár nem terhel. Jelen esetben tehát sértettekéről szó sincs, de nem is lehet.

A vádlottak azon ténykedésével foglalkozik, amelyből a bűn kritériuma kihámozható. Ilyen szerinte kétféle van az egyik, hogy Schwarz a Lefkovics szökése után, annak magtárából 150 mm. életem a Csányi tulajdonú feladott, — a másik a „koholt követelésnek“ nevezett 12000 kor. váltó, amely egy nem létező követelésről kiállított váltó. Mindkettő árnyékában sem közelíti meg a bünteselekmény kritériumát. Cefolja az ügyész érvelését, hivatkozik a könyv szakértők és tanuk véleménye és vallomására, s ezek alapján kéri vádlottak felmentését.

Az ítélet.

Ma reggel került a sor a replikákra és délelőtt 11 óra tájban hirdette ki a bíróság az ítéletet, mely szerint elsőrendű vádlott egy évet, másodrendű vádlott pedig hat hónapot kap. Azonkívül mindkettőjüket három évi hivatalvesztésre ítélte a bíróság.

Az ügyész sütyosbitásért, a vádlottak, illetve védők pedig enyhítésért felbuztek.

Elsőrendű vádlottat tizezer korona kaució ellenében szabadlábon hagyja a bíróság.

A tudomány mai állásponjtja szerint bebizonyíthatóan az Odol a legjobb szer a száj — és a fogak ápolására.

Ára: nagy üveg 2.— k. kis üveg 1.20 k.

Kiadó lakás.

3 szoba, konyha és mellék-helyiségekből álló lakás azonnal kiadó Apponyi-utca 29. szám alatt.

Felkérjük lapunk tisztelt előfizetőit, hogy a szeptember végén lejárt előfizetési díjat lehetőleg postafordulattal küldjék be, nehogy a lap további szétküldésében akadály legyen.

Szerkesztő:
Dr. KÁRPÁTHY LÁSZLO

Szerkesztésért felelős:
A SZERKESZTŐSÉG.

Kiadóhatalmában:
LANDESMANN MIKSA

Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?

Ezen rendkívül fontos kérdés foglalkoztatja mindazokat, akik asztmában, tüdő- és torokbeli gümőkórban sorvadásban, tüdőcsueshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, hosszas rekedtségben szenvednek és eddig gyógyulást nem találtak. Minden ilyen beteg kap tőlünk **teljesen ingyen** és bérmentve egy abrakkal ellátott könyvet írta Dr. med. G. Guttmann, a Püszöggyógyintézet főorvosa és a könyv a kérdést tárgyalja: „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?». Azonkívül küldünk egy mintát, a mi bevált világhírű diétikus teáinkból. Sok ezren diésérik, akik eddig használták. Gyakorló orvosok e teát mint kiváló diétikumot használták és diésérik tüdőgümőkórban (sorvadásban), asztma, bronchitis és torokhurut esetében. Ez a Tea nem titkos szer, Lieberfüvekből van összeállítva, melyek császári rendelet folytán a szabadforgalomnak vannak átengedve. Az ára oly jutányos, hogy a vagyontalanok is megszerezhetik. De hogy minden betegnek alkalmat adjunk, hogy e teát minden keekázat nélkül kipróbálhassa és bajának mineműsége iránt tájékozódhassék, elhatároztuk, hogy minden betegnek megküldjük a „Gyógyíthatók-e a tüdőbajok?“ című könyvet és egy próbát a teáinkból, és pedig teljesen ingyen és bérmentve. Csak tessék egy levelezőlapot írni pontos címével az alábbi cégnek: PUHLMANN & Co. Berlin 829 Müggelstrasse 25.

SALGÓTARJANI

Köszénbánya Részvénytársulat
széntermékei (szobafűtésre és ipari célokra)

NEUMAN JENŐ cégnél

Sátoraljaújhely

rendelhetők meg. Ugyanott legjobb minőségű apró és durva szemű kétszer mosott kovács szén és koksz valamint porosz briket kapható.

Superfosfát-műtrágya

Káli só

Vetőbuzát, vetőárpat

teljesen egészséges hibamentes minőségűt

== jutányos árban ajánl ==

GRÜNBAUM SIMON termény és magkereskedő

SATORALJAUJHELY Interurbán
Telefon 146.

LEGBIZTOSABB

a cs. és kir. kiz. szabadalmazott MALÁRTSIK-féle

patkányirtó pogácsa

patkányok, egerek, vakondok elpusztítására. Próbadoz 2 K. Háziállatoknak nem ártalmas. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban.

Malártsik György Sátoraljaújhely.

**Divatszövetek,
selymek, kész
blousok csip-
kék és szala-
gok, férfi-, és
női fehérnemű**

Grünberger József

divatruházában

**Mintákat bér-
mentve küldök**

Naponta érkező ujdonságok.

**A legújabb és leg-
izléseesebb Péter-
falvi gyártmányu**

LEVÉLPAPIROK

**egyszerű és elegáns
dobozban, a legjobb
minőségekben, kü-
lönfélealakokban és
árakban kaphatók:**

LANDESMANN MIKSA

könyv- és papirkereske-
désében Sátoraljaújhely.

A „FELSŐMAGYARORSZÁGI HIRLAP“

•• kiadóhivatalában. ••

Szent-Margitszigeti üdítővíz

a legkiválóbb szénsavval teli és ásványvíz

Minden jobb üzletben és vendéglőben kapható.

Mint azáltal is nagyon kel-
lemes, jó hatást, egészsé-
gesíti a szervezetet. A Szent-Margitszi-
gati üdítővíz egy víz keze-
lése.
Fővárosi Tóth Lajos cégnél
Sátoraljaújhely.

Nincs étvágyam.

a fejem fáj, rosszul érzem ma-
gam. Ezen rosszuléteknél legin-
kább gyomorrontás vagy az
elégtelenül működő emésztő
szervek az okai.

Ezen panaszok folyton hallhatók,
ha nem használja rendszeresen a

**Kaiser-féle fodormenta
GYOMOR-KARAMELLÁT**

Hosszabb használat esetén ki-
tűnő házi-szer étvágytalanság,
gyomorlajás, fejfájás, gyomor-
sűtés és szájszag ellen.

20 és 40 filléres csomagokban
kapható: Wídder és Kardos
gyógyszertárban és Hrabéczy
Kálmán drogériájában Sátoralja-
újhely. Kronovits Miksa gyó-
gy-szertárban Nagyváhly, Fábán
Arnold gyógyszer-tárban Ho-
monna és Hazay Géza gyó-
gy-szertárban Töketerében.

Már megérkeztek

a legújabb divatu
angol férfi ruha
szövetek, télika-
bát keimek, női
kosztüm keimek,

szörmeáruk

duz választékban.
Férfiöltönyök
mérték szerinti
megrendelésre el-
vállaltainak :::

MOSKOVITS HERMAN

posztó és gyapjuszö-
vet divatruházában

**SATORALJAUJHELY
Rákóczi-u. 6. Kisplác.**

Jó telekkönyvi praxissal bíró
ÜGYVÉDJELÖLTET vagy gya-
korlott **JOGHALLGATÓT** na-
gyobb fizetéssel azonnali be-
lépésre keres **Dr. HOROVITZ
GYULA** ügyvéd, Sárospatak.

Rákóczi-utca 3. sz. alatt
Gyarmathy Béla házában a II.
emeleten egy lakás 3 utcai
szoba, 1 előszoba, 1 konyha,
1 élekkamra mellék helyisé-
gekkel együtt november 1-től
kiadó:

Értekezhető a tulajdonosnál.

Kiadó lakások.

A Kazinczy-utca 5. számú házban
az Osztrák-Magyar Bank fiókja által
eddig bérelt lakás azonnal kiadó.

Ugyancsak kiadó 1914. május 1-től
a Központi kávéház fölött lévő, a
m. kir. Folyammérnökség által bé-
relt lakás.

Ház eladás.

Az Erzsébet királyné utca 6
szám alatti házastelek szabad-
kézből előnyös feltételek mel-
lett eladó. Értekezhetni lehet
a tulajdonosnál és a kiadó-
hivatalnál.

Gazdasági kettős könyvveze-
tésben jártas **SZÁMVEVŐ** ke-
restetik nagy bér-gazdasághoz.
Ajánlatok a kiadóhivatalba
„R. T.“ címre intézendők.

KIADÓ

november 1-től Dobó-utca 1.
számú házban két szoba, elő-
szoba üveg veranda és mel-
lékhelyiségekkel ellátott lakás.

Tudakozódni lehet
Béhyrna Testvérek üzletében.